

پژوهشکده ادبیات در یک نگاه

پژوهشکده زبان و ادبیات، در حال حاضر، دارای ۱۴ عضو هیئت علمی و ۳ کارشناس پژوهشی است که در پنج گروه تحقیقات ادبی در موضوعات مختلف، تحقیقات بنیادین، تحقیقات بینارشته‌ای، ترجمه، ادبیات و کاربردهای اجتماعی، به فعالیت اشتغال دارند. بر اساس اهداف، مأموریت‌ها و ساختار سازمانی پژوهشکده زبان و ادبیات و با توجه به فعالیت‌های متنوع علمی و پژوهشی اعضای هیئت علمی، عملکرد این پژوهشکده را می‌توان در سه حوزه اصلی دسته‌بندی و ارائه کرد:

- ۱- فعالیت‌های پژوهشی
- ۲- فعالیت‌های آموزشی و تحصیلات تکمیلی
- ۳- برنامه‌ریزی، سازماندهی و ارزیابی

<http://www.ihcs.ac.ir/literature>

اهداف پژوهشکده زبان و ادبیات

- ❖ حفظ متون کهن و جلوگیری از نابودی آنها از طریق تصحیح و تحشیه این متون.
- ❖ حفظ زبان و واژگان کهن پارسی و شیوه کاربرد آنها از طریق تألیف و تدوین فرهنگ لغتهای کهن و معاصر.
- ❖ انجام پژوهشهای بنیادی در زمینه های گوناگون ادبی برای پاسخگویی به مشکلات ادبی سایر مراکز ادبی و دانشکده های ادبیات در سطح کشور و خارج از کشور به عنوان مرجع و قطب پژوهشهای ادبی.
- ❖ انجام پژوهشهای گوناگون بنیادی برای تبیین و تقویت ادبیات معاصر در شاخه های داستان، نمایشنامه، طنز، شعر و...
- ❖ انجام پژوهشهای بنیادی در زمینه زبان معیار برای بهبود و ساماندهی زبان رسانه های جمعی.
- ❖ تربیت نیروی متخصص و کارآمد در تمام زمینه های فوق.

اعضای هیأت علمی پژوهشکده

رئیس پژوهشکده: دکتر یوسف محمدنژاد عالی زمینی

معاون پژوهشکده: دکتر مریم شریف نسب

دکتر طاهره ایشانی

دکتر زهرا پارساپور

دکتر فرانک جهانگرد

دکتر زهرا حیاتی

دکتر رمضان رضایی

دکتر یداله رفیعی

دکتر صابره سیاوشی

دکتر علیرضا شعبانلو

دکتر مریم عاملی رضایی

دکتر زینه عرفت پور

دکتر معصومه نعمتی قزوینی

دکتر محمد هاتفی

کارشناسان پژوهشکده: معصومه احسانی، مژگان عسگری ، طاهره عباس پناه

گزارش عملکرد پژوهشکده ادبیات در سال ۱۳۹۸ - ۱۳۹۹

طرح های پژوهشی در دست انجام

عنوان طرح پژوهشی	مجری
تحلیل و تطور فنون و ابواب علم معانی از آغاز تا ابویعقوب سکاکی	رمضان رضائی
"تحقیق و شرح فارسی کتاب قطر الندی و بل الصدی (مرحله پایانی)"	یدالله رفیعی
تحلیل استعاره های حوزه مفهومی عشق در آثار مولوی	علیرضا شعبانلو
تحلیل مقایسه ای استعاره زندگی و مرگ، امید و ناامیدی و عشق و نفرت در شعر بدر شاکر السیاب و نیمایوشیج بر اساس نظریه استعاره مفهومی	زینب عرفت پور
فرهنگ تاریخی زبان فارسی	تقی پورنامداریان
تحلیل روایت شناختی آثار بهرام بیضایی مطالعه موردی: کانونی شدگی در فیلمنامه/فیلمهای «مسافران» و «روز واقعه» (مرحله اول از سه فاز طرح روایت شناسی آثار بهرام بیضایی)	زهرا حیاتی
تحلیل ساختاری و محتوایی ادبیات پایداری در ادبیات باستانی ایران	فرانک جهانگرد
تحلیل بازنمایی جنسیت در داستانهای مجلات رشد (رشد کودک، رشد نوآموز و رشد دانش آموز) پس از انقلاب اسلامی (۱۳۶۱ تا ۱۳۷۱)	مریم شریف نسب

عنوان طرح پژوهشی	مجری
تحقیق، ترجمه و اضافاتی بر فرهنگ لغت «القاموس المبسط» (مرحله پایانی)	صابره سیاوشی
جریان‌شناسی نقد کهن‌الگویی در ایران پس از انقلاب اسلامی بر پایه ژانرهای ادبی»، مرحله دوم، ژانر عرفانی،	مریم عاملی رضایی
فرهنگ تاریخی تصویرهای شعری متون منظوم حماسی فارسی در قرن پنجم و ششم هجری (مرحله اول)	یوسف محمدنژاد عالی زمینی
تحلیل شعر معاصر فارسی با رویکرد بوم‌فمینیسم (Ecofeminism) (با تکیه بر اشعار فرخزاد، شاملو و منزوی)	زهرا پارساپور
نقد ترجمه‌های معاصر قرآن کریم بر اساس نظریه گرایش‌های ریخت‌شکنا آنتوان برمن	معصومه نعمتی قزوینی
تبیین دشواریهای زبانی قانون مجازات اسلامی در پرتو استعاره دستوری؛ بر اساس رویکرد نقشگرا	محمد هاتفی
سبک‌شناسی لایه‌ای «مکتوبات» مولانا جلال الدین بلخی	طاهره ایشانی

عنوان طرح پژوهشی	مجری
تحلیل تحول صنایع بدیعی از عبدالقاهر تا ابن معصوم مدنی (مرحله دوم)	رمضان رضایی
جریان‌شناسی نقد کهن‌الگویی در ایران پس از انقلاب اسلامی برپایه ژانرهای ادبی (مرحله اول): تحلیل کارکرد نقد کهن‌الگویی در ژانر حماسه	مریم عاملی رضایی
تحلیل استعاره‌های مرگ در ادبیات عرفانی	علیرضا شعبانلو
تحلیل نشانه‌شناختی شعر صلاح عبدالصبور و مهدی اخوان ثالث بر اساس دیدگاه مایکل ریفاتر (مطالعه موردی گزیده‌ای از اشعار اجتماعی دو شاعر)	زینه عرفت پور
مقایسه سبک‌شناختی کاربرد تمثیل‌های مشترک در مثنوی معنوی و غزلیات شمس	زهرا حیاتی
زنان شاعر در تاریخ ادب فارسی . سده هفتم و نهم هجری (مرحله دوم)	روح انگیز کراچی
تحقیق، ترجمه و اضافاتی بر فرهنگ لغت «القاموس المبسط» حرف عین تا میم	صابره سیاوشی

عنوان طرح پژوهشی	مجری
تحقیق و شرح فارسی کتاب قطرانندی و بل الصدی (مرحله سوم)	یدالله رفیعی
مرجع شناسی زبان و ادبیات معاصر ایران (۱۲۸۵- ۱۳۹۵) (مرحله دوم)	ابوالقاسم رادفر
نقش ادبیات فارسی در تکوین فرهنگ و تمدن ایرانی (قرن چهارم تا ششم هجری)	عبدالحسین فرزاد
تحلیل سیر تطور الگوهای اقتباس در ادبیات کودک ایران (از مشروطه تا سال ۱۳۷۰ خورشیدی)	مریم شریف نسب
فرهنگ تاریخی تصویرهای شعری (مرحله دوم) «مقایسه سبک غزل حافظ با غزل سه تن از شاعران هم عصر وی (با رویکرد سبک‌شناختی سیمپسون)»	یوسف محمدنژاد عالی زمینی طاهره ایشانی
تحلیل مقایسه‌ای سفرنامه‌های حج در ادبیات عربی و فارسی (مطالعه موردی سفرنامه‌های برگزیده سالهای ۱۳۳۰-۱۳۶۰ هجری قمری)	معصومه نعمتی قزوینی
رویکرد اصالت طبیعت و زن (ecofeminism) در ادبیات فارسی	زهرا پارساپور
تحلیل دشواریهای زبانی قانون آیین دادرسی کیفری بر اساس رویکرد نقشگرا	محمد هاتفی

مقالات علمی پژوهشی

ناشر	عنوان مقاله	نویسنده
فصلنامه مطالعات توسعه اجتماعی - فرهنگی، دوره ۸، شماره ۱، سال ۱۳۹۸	کاربست شاخصه های اقلیمی فرهنگی در شعر فارسی معاصر مازندران در راستای تقویت فرهنگ بومی	زهرا پارساپور و دیگران
دو فصلنامه ادبیات عرفانی (علوم انسانی سابق)، دوره ۱۱، شماره ۲۰، سال ۱۳۹۸	پژوهشی در غزلیات منسوب به مولانا در دو جنگ کهن	زهرا پارساپور، اکرم کرمی
ادبیات عرفانی و اسطوره شناختی. پذیرش	تأثیر آموزه های جنید بغدادی در لقب اعطایی هجویری به حلاج؛ «مستغرق معنی و مستهلک دعوی»	زهرا پارساپور، مریم عاملی، سعید مزروعیان
نقد و نظریه ادبی پاییز و زمستان ۱۳۹۸	جنسیت و قدرت در گفتمان زنانه رمان نویسی ایران (با تکیه بر رمان های زنان در دو دهه ۷۰-۸۰)	مریم عاملی رضایی
فصلنامه ادبیات تطبیقی، شماره ۲۰	مقایسه معانی حرف اضافه «به» در تاریخ بلعمی با حرف جر «باء» در زبان عربی	علیرضا شعبانلو و دیگران

ناشر	عنوان مقاله	نویسنده
کهن نامه، شماره ۲۸.	واکاوی کاربرد معانی حرف اضافه «از» تا پایان قرن ششم	علیرضا شعبانلو و دیگران
فصلنامه پژوهش‌های ادبی - قرآنی. ۱۳۹۸	واسازی ساختار مرحله آغازین داستان آفرینش براساس نقش دوگانه ها (تطبیق متون قرآن، تورات، بندهش و زادسپرم)	شیدا قاسمی فیروز آبادی - تقی پورنامداریان - علیرضا شعبانلو
سبک شناسی نظم و نثر فارسی (بهار ادب)، ش ۴۷. ۱۳۹۹	معرفی نسخه خطی و سبک شناسی دیوان رکن الدین دعوبدار قمی	سیاوشی محمد، علیرضا شعبانلو
دو فصلنامه مطالعات قرآنی و فرهنگ اسلامی، دوره ۳، ش ۳. ۱۳۹۸	منشأ قرآنی استعاره های مفهومی مرگ در مثنوی مولوی	علیرضا شعبانلو
کهن نامه، ش ۳۰. ۱۳۹۹	تحلیل محتوا و ساختار مکتوبات واصفی هروی	علیرضا شعبانلو
کهن نامه، ش ۲۹. ۱۳۹۸	نقد یکسویتی در نظریه استعاره مفهومی	علیرضا شعبانلو
آفاق الاحضاره الاسلامیه، ۲۰۲۰ (الربیع و الصیف).	دراسه مقارنه لمبادیه علم اللغه المعرفیه من منظور عبد القاهر الجرجانی	علیرضا شعبانلو
ادب عربی، س ۱۱، ش ۲ پاییز و زمستان ۱۳۹۸	بررسی فرایند معنایی در داستان ذوالقرنین در قرآن کریم	صابره سیاوشی

نویسنده	عنوان مقاله	ناشر
مریم شریف نسب، محسن ذکاء اسدی	معرفی و سبک شناسی کتاب تادیب الاطفال به منزله نخستین کتاب مصور کودک در ادبیات فارسی	فصلنامه سبک شناسی نظم و نثر فارسی (بهار ادب)، اسفند ۱۳۹۸، ش ۴۶
مریم شریف نسب، محمد مهدی ابراهیمی	بررسی سوژه مدرن در بوف کور صادق هدایت و ملکوت بهرام صادقی	دوفصلنامه نقد و نظریه ادبی، اسفند ۱۳۹۸، ش ۲
محمد هاتفی	تحلیل انتقادی دشواری های زبانی مربوط به طبقه بندی اطلاعات در قانون آیین دادرسی کیفری بر اساس رویکرد نقشگرا	جستارهای زبانی س ۱۱، ش ۴ پیاپی ۵۸، مهر و آبان ۱۳۹۹
محمد هاتفی	ارزش ها و داوری ها، در فضای گفتمانی نظریه پردازی در کرسی های علوم انسانی	فصلنامه رهیافت پیاپی ۷۶ (زمستان ۱۳۹۸)
محمد هاتفی	تحلیل انتقادی دشواریهای زبانی مربوط به طبقه بندی اطلاعات در قانون آیین دادرسی کیفری بر اساس رویکرد نقشگرا	دو ماهنامه جستارهای زبانی
یداله رفیعی، رعنا عبدی	روش شناسی کتاب الاصول فی النحو ابن سراج	ماهنامه پژوهشنامه انتقادی متون، ۱۹، ۱۷۷-۲۰۶، ۳۰/۸/۱۳۹۸
رمضان رضایی، یداله رفیعی، پریناز علی اکبری	بررسی تطبیقی مقاصد بلاغی اسلوب ندا در شعر حافظ و ابن فارض	کهن نامه ادب پارسی، ۱۱، ۵۳-۷۷، ۱۳۹۹/۶/۱
یوسف محمدنژاد عالی زمینی	کنایه کاله در شاهنامه با تأکید بر زمینه های فرهنگی و اجتماعی	دوفصلنامه بلاغت کاربردی و نقد بلاغی انتشار آنلاین ۱۳ آذر ۱۳۹۸

ناشر	عنوان مقاله	نویسنده
کهن نامه ادب پارسی، سال دهم، ش ۱، ۱۳۹۸، ۱-۲۵	تحلیل موضوعی کاربرد «ارنی» و «لن ترانی» در شعر شاعران پارسی گوی با تأکید بر اشعار عرفانی	یوسف محمدنژاد عالی زمینی، سعید مزروعیان
مجله مطالعات معرفتی	گفتگوهای پدر و فرزند در قرآن از منظر رتوریک	رمضان رضایی
مجله اللغه العربیه	التدبیح فی شعر حیدر محمود	رمضان رضایی
فصلنامه متن پژوهی ادبی	جایگاه و نقش شیرانه‌گرگ در شاهنامه فردوسی	یوسف محمدنژاد، فرانک جهانگرد، رحمان نقی زاده گرمی
فصلنامه پژوهش های ادبی، دوره ۱۶، ش ۶۶، ص ۹-۲۷	تحلیل نقش و جایگاه نهادهای قدرت در ماجرای خروج تارابی	فرانک جهانگرد
کهن نامه ادب پارسی، پذیرفته شده، انتشار آنلاین آبان ۱۳۹۹	تحلیل بن مایه های گنوسی در مصیبت نامه عطار	فرانک جهانگرد، محدثه ابراهیم زاده
دو ماهنامه جستارهای زبانی، گواهی چاپ	واکاوی تغییر گفتمان در شعر دهه هشتاد با تحلیل تقابل های زبان شناختی،	زهرا حیاتی
نقد ادبی پذیرش مقاله ۲۱ / ۸ / ۱۳۹۸	تحلیل زمانبندی روایت شهادت حضرت قاسم (ع) در مقتل های واقعه عاشورا	زهرا حیاتی

ناشر	عنوان مقاله	نویسنده
فصلنامه نقد ادبی، ۱۲، ۳۳- ۷۹ ۱۳۹۸/۱۰/۲۱	پیوندهای تاریخ‌نگاری و روایت‌پردازی ادبی در «مقتل»، تحلیل زمان‌بندی روایت شهادت حضرت قاسم(ع) در مقتل‌های واقعه عاشورا	زهرا حیاتی
مجله شعرپژوهی شیراز	تناسب آوا و مضمون در غزلیات هم‌زمینه حافظ و عماد فقیه	طاهره ایشانی
دو فصلنامه علم زبان، ۶، ۳۲۵- ۱۳۹۸/۱۲/۲۵، ۳۵۶	بررسی تطبیقی مضمون و سبک در حکایات و حکمت‌های گلستان و بهارستان بر اساس کارکرد تجربی فرانش اندیشگانی	طاهره ایشانی، زینب برزگری
نشریه کاوش‌نامه، انتشار آنلاین	تحلیل سنجشی نمود بافت فرهنگی در دو متن گلستان و بهارستان با تأکید بر مشخصه‌های زبانی و جهت‌دهی فرانش بینافردی	طاهره ایشانی، زینب برزگری
دو فصلنامه تاریخ ادبیات، گواهی چاپ	تحلیل و بررسی طنز موقعیت در مجموعه داستان کوتاه «آبشوران» از درویشیان	طاهره ایشانی، علی جان محمدی
فصلنامه زبان‌شناخت انتشار آنلاین	تفاوت‌های سبکی غزل حافظ و سلمان ساوجی از نظر کاربست فعل	طاهره ایشانی
مجله دراسات فی العلوم الإنسانیة	الاغتراب و بواعثه فی شعر غاده السمان	معصومه نعمتی قزوینی

ناشر	عنوان مقاله	نویسنده
مجله لسان مبین	تصویرشناسی خود و دیگری در سفرنامه های حج عربی	معصومه نعمتی قزوینی
مجله ادب عربی؛ دوره ۱۱، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۸	تحلیل زندان سروده های احمد سحنون و محمدتقی بهار	معصومه نعمتی قزوینی
مجله پژوهشنامه علوی،	غدیر از منظر شعر آیینی عراق	معصومه نعمتی، رعنا عبدی
لسان مبین؛ زمستان ۹۸	نشانه شناسی عنوان در شعر احمد مطر	معصومه نعمتی و لیلا جدیدی
کهن نامه ادب پارسی سال دهم، شماره اول، بهار و تابستان ۱۳۹۸	کار کرد برخی حیوانات در ضرب المثل های عربی و فارسی	زینه عرفت پور

مقالات علمی - ترویجی، علمی -
تخصصی و مجموعه مقالات
همایش‌ها

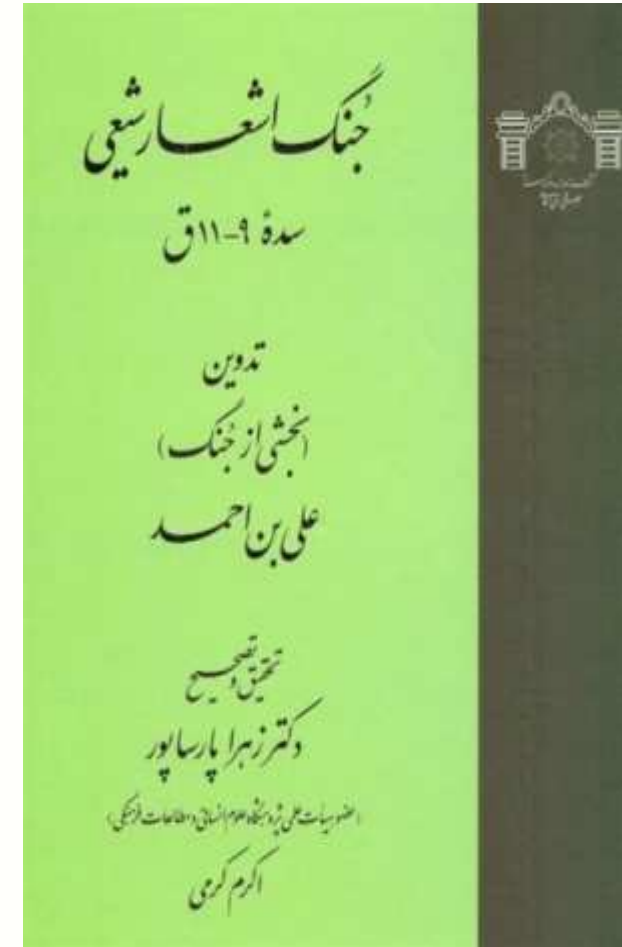
ناشر	عنوان مقاله	نویسنده
دوماهنامه دانشگاه امروز، دوره ۳، شماره ۴. سال ۱۳۹۸.	سخن سردبیر	زهرا پارساپور
مجموعه مقالات نهمین همایش ملی پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی، ۱۳۹۹	درنگی بر مناظره‌ای نویافته در ادبیات شیعی قبل از عصر صفوی	زهرا پارساپور
مجموعه مقالات اولین همایش ملی ادبیات کودک و نوجوان، دانشگاه شهید بهشتی، ۸/۸/۱۳۹۸.	استمرار باورهای فرهنگی در قصه‌های عامیانه (بررسی موردی چهار قصه مشهور)	مریم شریف نسب
پنجمین همایش شمس و مولانا ۷ و ۸ مهر ماه ۱۳۹۸	تحلیل روانشناختی تقابل‌ها در اندیشه شمس تبریزی	مریم عاملی رضایی، فواد مولودی
مجموعه مقالات پنجمین همایش ملی زبان، ادبیات و گفتمان صلح	گفتمان صلح در شعر زنانه عرب	معصومه نعمتی قزوینی

نویسنده	عنوان مقاله	ناشر
طاهره ایشانی	تحلیل و بررسی مضامین اجتماعی در شعر عبدالجبار کاکایی	مجموعه مقالات سومین کنفرانس بین المللی مطالعات زبان، ادبیات، فرهنگ و تاریخ
طاهره ایشانی، زینب رضایی برمی	نقش لالایی ها در انتقال حس وطن دوستی به کودکان (با تکیه بر لالایی های مکتوب فارسی)	مجموعه مقالات سومین همایش بین المللی زبان و ادبیات فارسی
یدالله رفیعی	تحقیقی پیرامون معجم نویسی و فرهنگ اشعار امروز القیس و زهیر	مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، ۱، ۱۴
یداله رفیعی، رمضان رضایی	اطناب و گونه های آن در ثلث آخر قرآن	دو فصلنامه پژوهش های قرآنی در ادبیات (گواهی چاپ)
یوسف محمدنژاد عالی زمینی، فرشته ذکائی	شمس الدین تبریزی سیمرغ و عنقای مولوی	پنجمین همایش شمس و مولانا ۷ و ۸ مهر ۱۳۹۸
علی احمدنیای دیسفانی - عباسعلی وفایی - علیرضا شعبانلو	نمودهای زبانی تأکید و کارکردهای بلاغی آن در غزل حافظ «با تکیه بر سه گستره معنایی خدا، انسان و عشق	فصلنامه زبان و ادب فارسی دانشگاه آزاد سنندج، شماره ۴۱، ۱۳۹۸
صابره سیاوشی، شهلا قربانی	سنجش محتوایی و ساختاری ده قصیده عینیه ابن سینا و عینیه محمد رضا حکیمی	فصلنامه پژوهش های نقد ادبی و سبک شناسی، ۴، ۱۱۵-۱۴۲
یوسف محمدنژاد، رمضان رضایی، پریناز علی اکبری	تحلیل مقایسه ای ارتباط غیر کلامی در شعر کلاسیک فارسی و عربی	ادبیات و پژوهشهای میان رشته ای

کتابهای چاپ شده

دکتر زہرا پارساپور ، اگرم گرمی

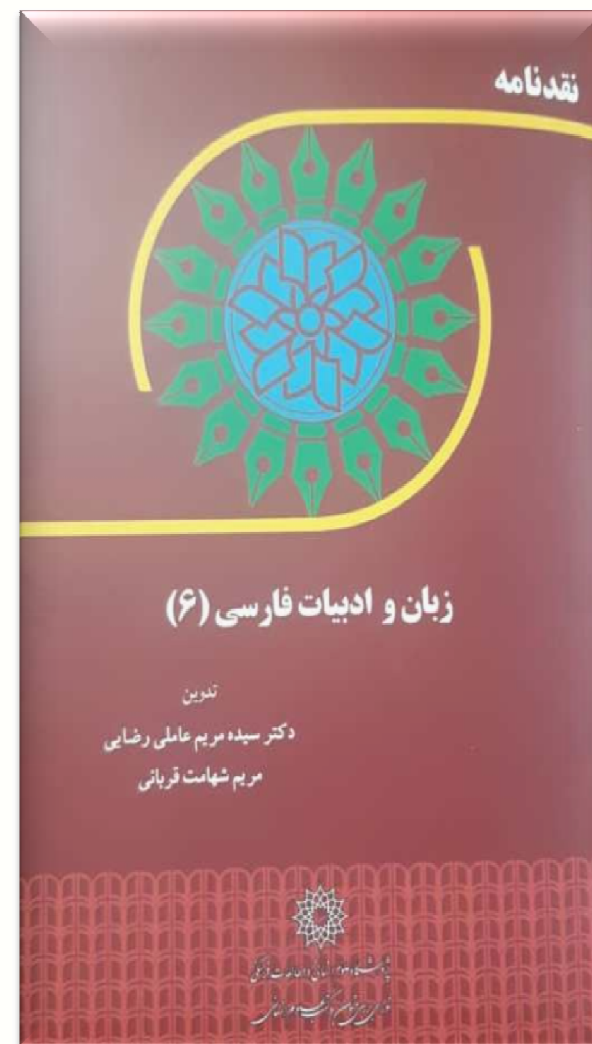
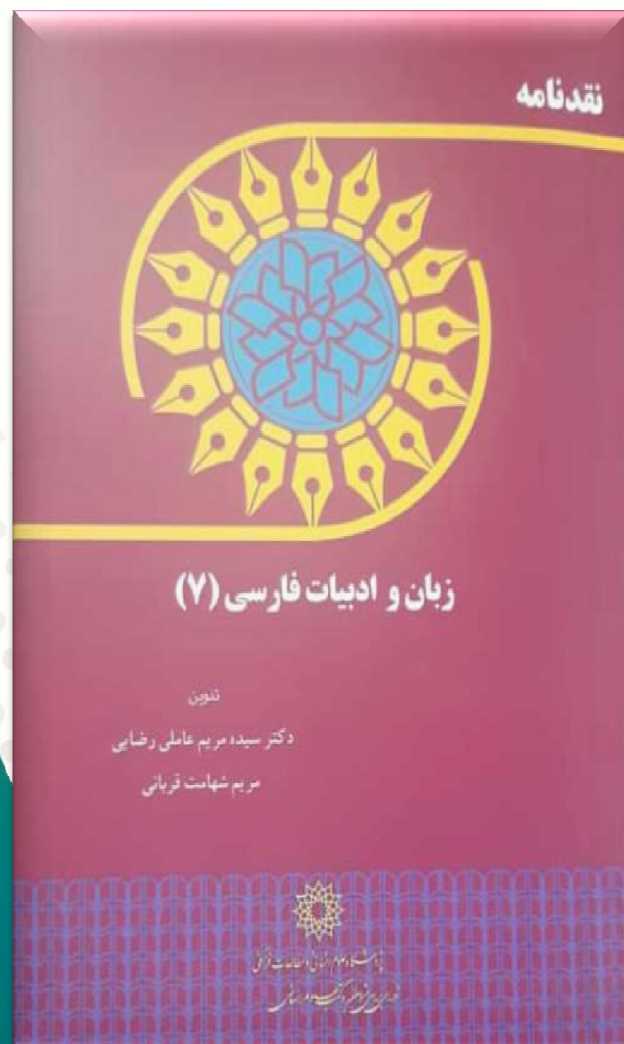

دکتر محمد
هائقی

دکتر علی رضا
شعبانلو

دکتر مریم عاملی رضایی،
مریم شهابت قربانی

دکتر زهرا حیاتی

من چو لب گویم لب دریا بود

(فرهنگ تمثیلهای کوتاه مثنوی)

زهرا حیاتی

مجموعه کتاب همانند دایره
المعارف

آواهی
۱۳۹۹ / ۷ / ۱۹

افسانه و رسانه

بازآفریننده مجموعه هزار و یک شب
در سینما و تلویزیون

زهرا حیاتی

مرکز تحقیقات
انسان‌شناسی و علوم اجتماعی

پیشگامان دانش و اطلاعات درختی
فصلنامه علمی و پژوهشی

دکتر رمضان
رضایی

دکتر طاهره
ایشانی

درآمدی بر تطور فنون بدیعی

دکتر رمضان رضایی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۳۹۹

گزیده متون تخصصی انگلیسی

احمد به با تلفظ و شرح واژگان و اصطلاحات دشوار

روزانه‌های رشتة زبان و ادبیات فارسی

دکتر طاهره ایشانی

نشستهای تخصصی

ISC
Islamic World Science Citation Center
بنیاد استنادی علوم جهان اسلام

پنجمین همفایش بین المللی شمس و مولانا
The 5th International Scientific Conference of Shams and Mevlana
29-30 September
KHOY-IRAN

مخبره‌های پنجمین همایش بین المللی شمس و مولانا:

- شمس و مولانا از منظر پژوهش‌های ادبی و عرفانی
- شمس و مولانا از منظر پژوهش‌های میان‌رشته‌ای
- تئوسوفی و نماد اندیشه‌های عرفانی شمس و مولانا (مطالعات تطبیقی)
- بازخوانی اندیشه‌های شمس و مولانا با رویکردهای میان‌رشته‌ای
- بازخوانی اندیشه‌های شمس و مولانا با رویکردهای نقد ادبی
- دیدگاه‌های شمس و مولانا در عرصه تفکرات دینی، فرهنگی و اجتماعی
- آسیب‌شناسی پژوهش‌های مرتبط با شمس و مولانا
- هرمز آینه و نمادشناسی سنان از شمس و مولانا
- تأثیر حالات شمس بر ادب فارسی و ترکی
- تئوسوفی و نماد اندیشه‌های عرفانی و کلاسیک شمس با سایر متکلمان
- تأثیر شمس و مولانا در تاریخ‌های ایران و آذربایجان
- فلسفه اوتوچس، اجتماعی و زیبایی‌شناختی در پژوهش‌های شمس و مولانا
- بررسی تطبیقی اوتوچس، اجتماعی ایران و آذربایجان
- شمس و مولانا در عرصه‌های علمی، ادبی و فرهنگی
- تأثیر شمس و مولانا در عرصه‌های علمی، ادبی و فرهنگی
- جایگاه و نقش شمس و مولانا در پژوهش‌های فرهنگی و مطالعات ایران و ترکیه
- تأثیر شمس و مولانا بر ادب فارسی و مولانا
- شمس و مولانا از منظر تطبیقی
- جایگاه شمس در منابع فارسی
- رویکردهای روایتی در حالات
- عرفان اسلامی در اندیشه و آثار شمس و مولانا

مکان: ایران، آذربایجان غربی، خوی
زمان: ۷ و ۸ مهرماه ۹۸
29-30 September

پنجمین همایش بین‌المللی شمس و مولانا، صبحگاه روز یکشنبه ۷ مهر ۱۳۹۸ با حضور جمعی از فرهیختگان و علاقه‌مندان به مولانا و شمس در جوار مقبره شمس تبریزی برگزار شد. این همایش که به همت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی (پژوهشکده زبان و ادبیات و مرکز اسناد فرهنگی آسیا) و تولیت شمس برای سومین سال متوالی در شهر خوی، آرامگاه شمس تبریزی برپا شد، هر سال میزبان مولوی پژوهان و شمس‌پژوهان و متخصصان حوزه‌های ادبیات و فلسفه و عرفان از گوشه و کنار ایران و کشورهای منطقه و همسایه است. دو محور اصلی همایش، «شمس و مولانا از منظر پژوهش‌های ادبی و عرفانی» و «شمس و مولانا از منظر پژوهش‌های میان‌رشته‌ای» بود دکتر احمد پاکتچی، دکتر مهدی معین‌زاده و دکتر علیرضا نیکویی.... همچنین سفیر ترکیه در ایران، دکتر دریا اورس (عضو هیأت علمی دانشگاه آنکارا) و پرفسور نعمت یلدریم (عضو هیئت علمی گروه ادبیات و زبان فارسی دانشگاه آتاتورک)، سخنرانان بین‌المللی همایش بودند.

«نخستین همایش ملی نام‌آوران فرهنگی و ادبی معاصر؛ کارنامه‌ی علمی استاد ایرج افشار» روز چهارشنبه ۱۶ مهر ماه ۱۳۹۹، هم‌زمان با زادروز استاد ایرج افشار، به شکل مجازی برگزار شد. دکتر قبادی، رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، نخستین سخنران این همایش بود. دکتر غلامعلی حدادعادل، رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ضمن اشاره به اهمیت برگزاری این همایش، کتاب نادره‌کاران ایرج افشار و ارزش‌های علمی و فرهنگی آن را مورد بررسی قرار داد. دکتر یوسف محمدنژاد عالی‌زمینی، رئیس پژوهشکده زبان و ادبیات، در باب تأسیس دبیرخانه‌ی دائمی همایش ملی نام‌آوران در پژوهشکده‌ی زبان و ادبیات سخن گفت. سپس دکتر مصطفی محقق‌داماد، رئیس شورای تولید بنیاد موقوفات افشار، نیز با اشاره به کتاب نادره‌کاران، از ویژگی‌های شخصیت علمی استاد افشار سخن گفت. گزارش تفصیلی دکتر مریم شریف‌نسب، دبیر علمی همایش، از روند برگزاری این همایش پایان‌بخش مراسم افتتاحیه بود. در نشست‌های تخصصی این همایش در دو نوبت صبح و بعد از ظهر، ۱۵ سخنرانی علمی ارائه شد.

پژوهشکده زبان و ادبیات برگزار می‌کند:

نخستین همایش ملی

نام‌آوران فرهنگی و ادبی معاصر ایران

کارنامه علمی استاد ایرج افشار

تاریخ برگزاری همایش: ۱۶ مهر ماه ۱۳۹۹ ساعت: ۸ تا ۱۶

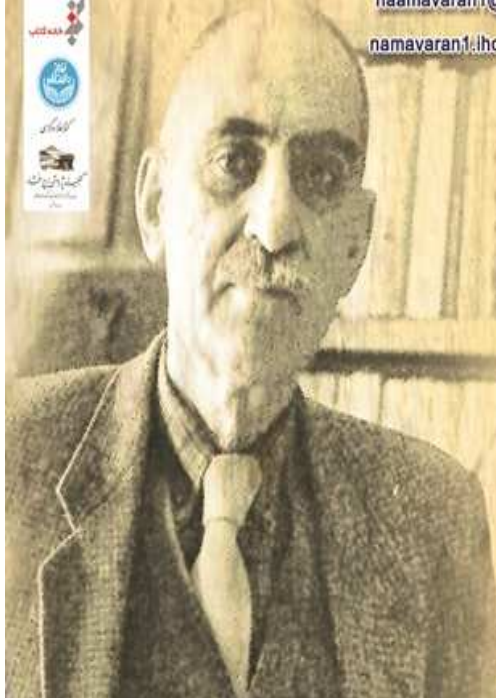
همایش مجازی برگزار می‌شود

لینک وبینار: webinar.ihcs.ac.ir/b/ihc-n3h-4pr

نشانی رایانامه: naamavaran1@yahoo.com

نشانی سامانه همایش: namavaran1.ihcs.ac.ir

تلفن تماس: ۰۹۲۲۹۰۲۱۰۰۴

ISC

پژوهشگاه علوم انسانی

دانشگاه گیلان
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پژوهشگاه زبان و ادبیات
با همکاری معاونت کاربردی سازی و فرهنگی برگزار می‌کند:

یادساعره

بزرگداشت دکتر قیصر امین پور

باسخترانی

دکتر فاطمه راکعی

دکتر روح‌الله هادی

دکتر محمد شادروی منش

دکتر اسماعیل امینی

آقای عبدالجبار کاکایی

و با حضور استاد ارجمند دکتر تقی پورنامداریان

خانواده و جمعی از دوستان و شاگردان دکتر امین پور

یکشنبه ۱۹ آبان ۱۳۹۸

ساعت: ۱۴ الی ۱۷

بزرگراه کردستان، خیابان دکتر آینه‌وند (۶۴ غربی)
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، سالن حکمت

روز یکشنبه ۱۹ آبان ماه ۱۳۹۸ به همت پژوهشگاه زبان و ادبیات و با همکاری معاونت کاربردی سازی و فرهنگی نشست با عنوان «یاد شاعر» برای بزرگداشت دکتر قیصر امین‌پور در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. در ابتدای نشست، دکتر فاطمه راکعی، عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، از حوزه هنری و آشنایی با قیصر امین‌پور و سید حسن حسینی و نیز همکاری با قیصر در دانشگاه الزهراء، مجله سروش نوجوان، دفتر شعر جوان و انجمن شاعران ایران صحبت کرد. این سخنران ظرفیت بالای تعامل، مدارا و گفتگو را در شخصیت مرحوم امین‌پور بارز دانست. دکتر روح‌الله هادی، عضو هیأت علمی دانشگاه تهران، از روزگار همکاری با دکتر امین‌پور در دانشگاه تهران سخن گفت. دکتر محمد شادروی منش، عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی، سخنران بعدی این نشست با یاد مرحوم امین‌پور و مرحوم مظاهر مصفا سخنران خود را آغاز، و به ارتباط میان دو زنده‌یاد اشاره کرد. شاعر معاصر، عبدالجبار کاکایی، در ادامه برنامه، به بررسی شکل‌گیری جریان شعر انقلابی در دوران انقلاب و سپس شکل‌گیری حوزه هنری پرداخت.

مراسم بزرگداشت زنده‌یاد استاد مهدی قریب، مصحح و شاهنامه‌پژوه و عضو بازنشسته پژوهشکده زبان و ادبیات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی روز سه‌شنبه اول بهمن‌ماه ۱۳۹۸ برگزار شد. در این نشست که به همت پژوهشکده زبان و ادبیات و با حضور جمعی از استادان، همکاران و میهمانانی از سایر جامعه علمی کشور شکل گرفته بود، دکتر حسینعلی قبادی، دکتر محمد سرور مولایی، دکتر تقی پورنامداریان، دکتر علی رواقی، دکتر حسین نجفداری و خانواده استاد قریب سخنانی را در وصف خصوصیات اخلاقی و علمی زنده‌یاد قریب مطرح کردند.

پژوهشکده زبان و ادبیات برگزار می‌کند:

بزرگداشت مرحوم

استاد مهدی قریب

(مصحح شاهنامه‌پژوه)

با حضور

دکتر حسینعلی قبادی

(رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی)

دکتر علی رواقی

(عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی)

دکتر محمد سرور مولایی

(عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی)

خانواده و جمعی از همکاران و دوستان ایشان

زمان: سه‌شنبه اول بهمن ۱۳۹۸ ساعت: ۱۴ تا ۱۶

مکان: بزرگراه کردستان، خیابان دکتر آئینه‌وند (۶۴ غربی)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، سالن اندیشه

روز شنبه ۱۹ بهمن ۱۳۹۸، جمعی از استادان افغانستانی زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه‌های هرات و کهکشان شرق در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با دکتر تقی پورنامداریان، استاد و عضو هیأت علمی پژوهشگاه دیدار کردند. در این دیدار که با حضور دکتر قبادی، رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و رئیس و برخی اعضای پژوهشکده زبان و ادبیات فارسی برگزار شد، دکتر پورنامداریان با طرح مبحثی درباره‌ی تک معنایی و چند معنایی در شعر بیان داشت که شعر کلاسیک عمدتاً به جز اندک استثنائاتی تک معنایی بوده است. وی با تقسیم گزاره‌های زبانی به سه دسته: گزاره‌های عقل‌پذیر یا عادت‌پذیر، گزاره‌های عقل‌گریز یا عادت‌گریز، و گزاره‌های عقل‌ستیز یا عادت‌ستیز، میزان و کیفیت چنین گزاره‌هایی را از شعر کلاسیک تا شعر معاصر با ذکر مثال‌های متعدد بررسی و تحلیل کرد. در پایان جلسه، تعدادی از استادان افغان از جمله احمدسعید حقیقی (استاد دانشگاه کهکشان شرق)، دکتر صلاح‌الدین جامی (استاد دانشگاه دولتی هرات)، دکتر محمد داوود منیر (معاون دانشگاه دولتی هرات)، دکتر احمدغنی خسروی (رئیس دانشکده ادبیات دانشگاه هرات)، مریم جامی (استاد دانشگاه کهکشان شرق) و... پرسش‌های خود را درباره مباحث مطرح شده بیان و با دکتر پورنامداریان گفتگو و تبادل نظر کردند.

کارگاه آموزشی «نرم افزار نظامی پژوهی» به وسیله دکتر زهرا پارساپور، عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، در تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۹ برگزار شد.

با توجه به نقش تکنولوژی در تحقیقات و پژوهش‌های ادبی و تسریع و تدقیق در ارائه آمار و فهارس مورد نیاز در تحلیل و داوری‌های حوزه نقد آثار ادبی، تجربه کار با نرم افزار نظامی پژوهی می‌تواند ایده و نگاه‌های تازه‌ای را برای دانشجویان و استادان رشته ادبیات شکل دهد. این نرم افزار که به طور مشخص بر روی عناصر صور خیال در دو اثر خسرو شیرین و اسکندرنامه نظامی متمرکز شده است به کاربر اجازه می‌دهد به راحتی به نوع بیانی، تعداد و نیز ماهیت پدیده‌های به کار رفته در صور خیال دسترسی پیدا کند. همچنین بتواند به مقایسه این موارد در دو منظومه مذکور بپردازد. کاربرد این نرم افزار در نقد ادبی، نظامی شناسی و نیز پژوهش در زبان ژانرهای حماسی و غنایی است.

سرفصل‌ها و محتوای دوره آموزشی:
طرح مباحث نظری در زمینه نقش صور خیال در ایجاد زبان حماسی و غنایی
ایجاد زبان حماسی و غنایی
توضیح درباره امکانات نرم افزار
تمرین عملی کار با نرم افزار با هدف افزایش دانش نظری درباره نقش صور خیال و ارتقای مهارت عملی در کاربرد نرم‌افزار در تحقیقات ادبی

سخنرانی ها

دکتر مریم شریف نسب

روایت پژوهی و قصه پژوهی
نشست تخصصی روایت پژوهی . کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.

۱۳۹۸ / ۹ / ۲۷

دکتر فرزاد مروجی

مناقب نامه و بن مایه های اسطوره

۱۳۹۸ / ۱۱ / ۱۵

دکتر طاهره ایشانی

نقش لالایی ها در انتقال حس وطن دوستی به کودکان (با تکیه بر لالایی های مکتوب فارسی)

۱۳۹۸ / ۱۱ / ۲۰

دکتر زهرا پارساپور

تبیین و تحلیل زمینه های کلامی و ادبی داوری ها درباره کرونا، همایش مجازی ابعاد
انسانی - اجتماعی مسئله کرونا در ایران

۱۳۹۹ / ۳ / ۱۰

استادان بازنشسته پژوهشگره زبان و ادبيات

دکتر عبدالحسين فرزاد

دکتر تقی پورنامداریان

دکتر ابوالقاسم رادفر

دکتر روح انگیز کراچی

رهر جائیکه سر نهم مسجود اوست
درشش جهت و برون شش، معبود اوست
باغ و گل و نبل و سماع و شاد
این جمله بهانه و همه مقصود اوست

مولوی